

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค16101

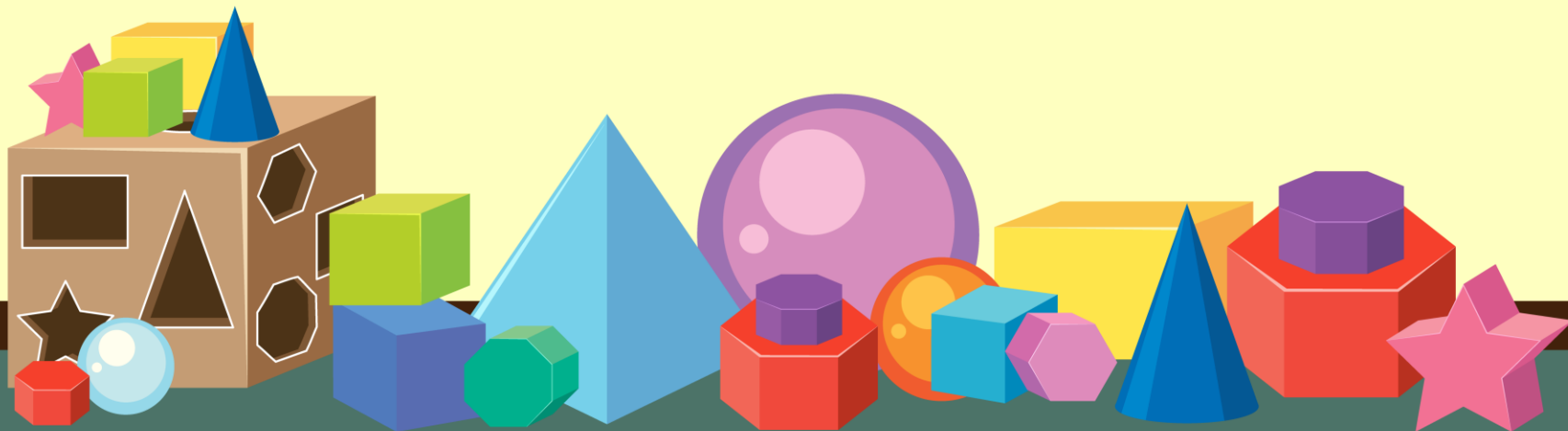
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การหาความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ
ที่ประกอบด้วยทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

ครูผู้สอน ครูทรงพล ลิ้มทรงธรรม
ครูรุจิรดา เวทยานุกูล

การหาความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ ที่ประกอบด้วยทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

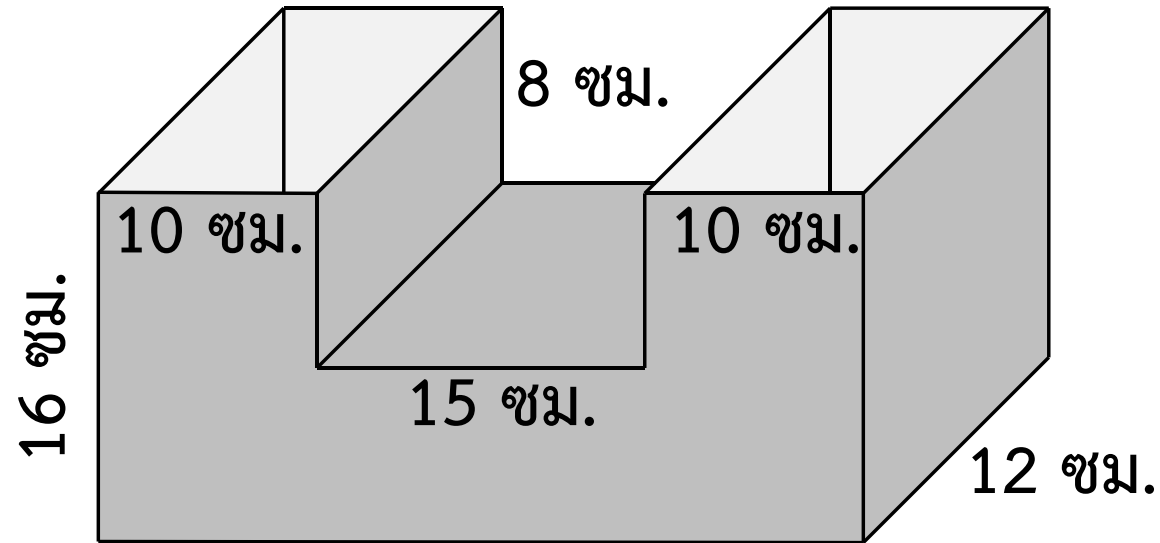
จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถหาความจุ
ของรูปเรขาคณิตสามมิติที่ประกอบด้วย
ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

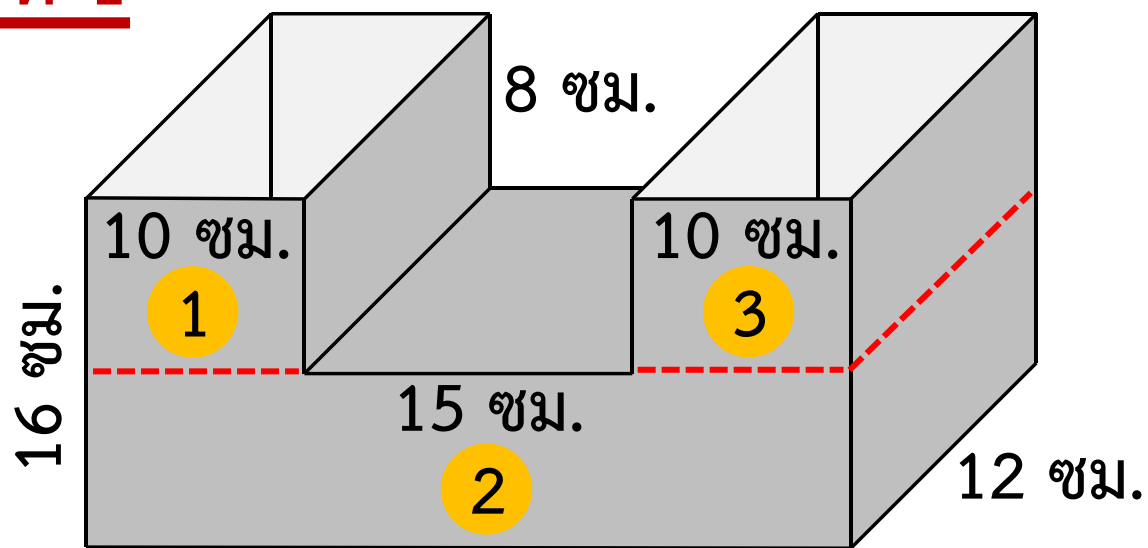

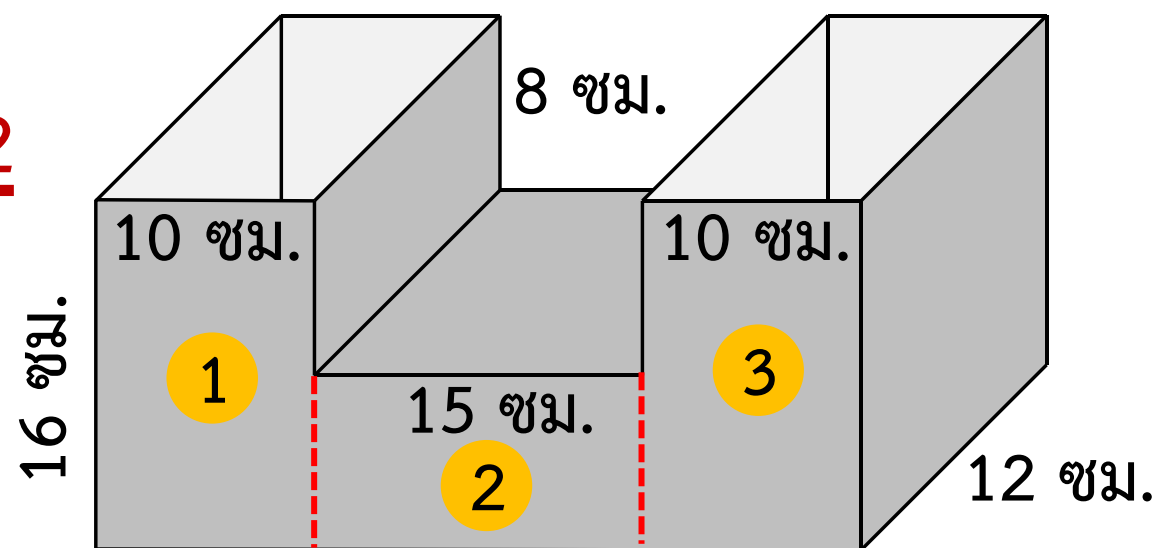
หาความจุของรูปเรขาคณิตสามมิตินี้ได้อย่างไร

แบบที่ 1

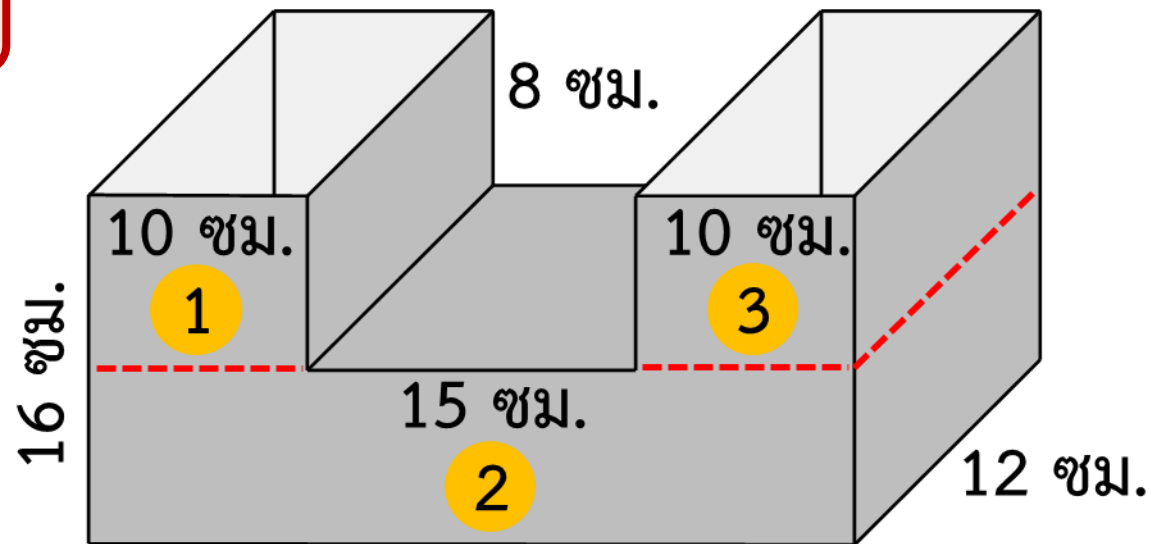

แบบที่ 2

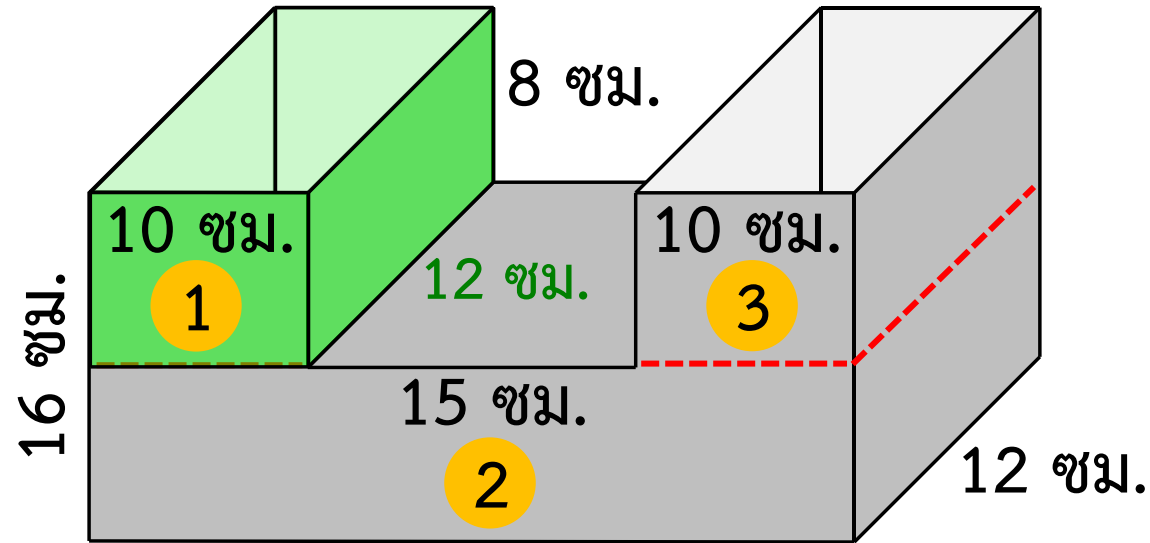

แบบที่ 1

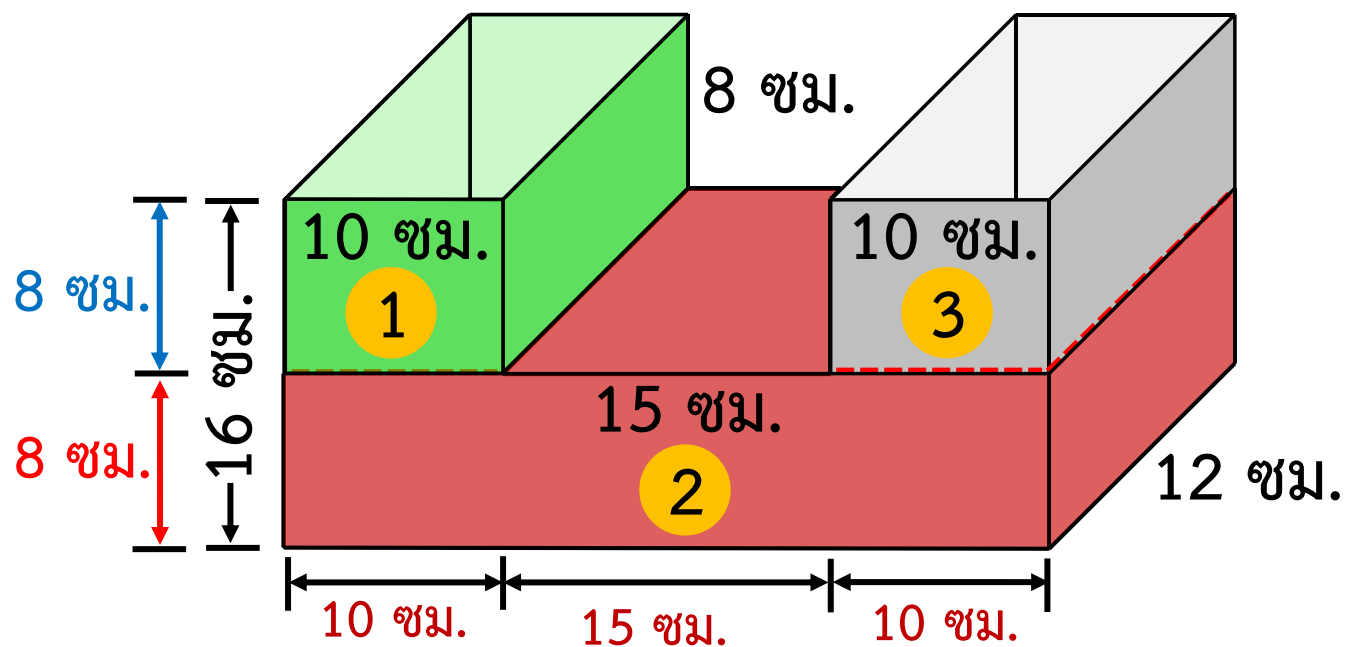

วิธีทำ ความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ = ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ①
+ ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ②
+ ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ③

ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ① มีความกว้างภายใน 10 เซนติเมตร
มีความยาวภายใน 12 เซนติเมตร และมีความสูงภายใน 8 เซนติเมตร

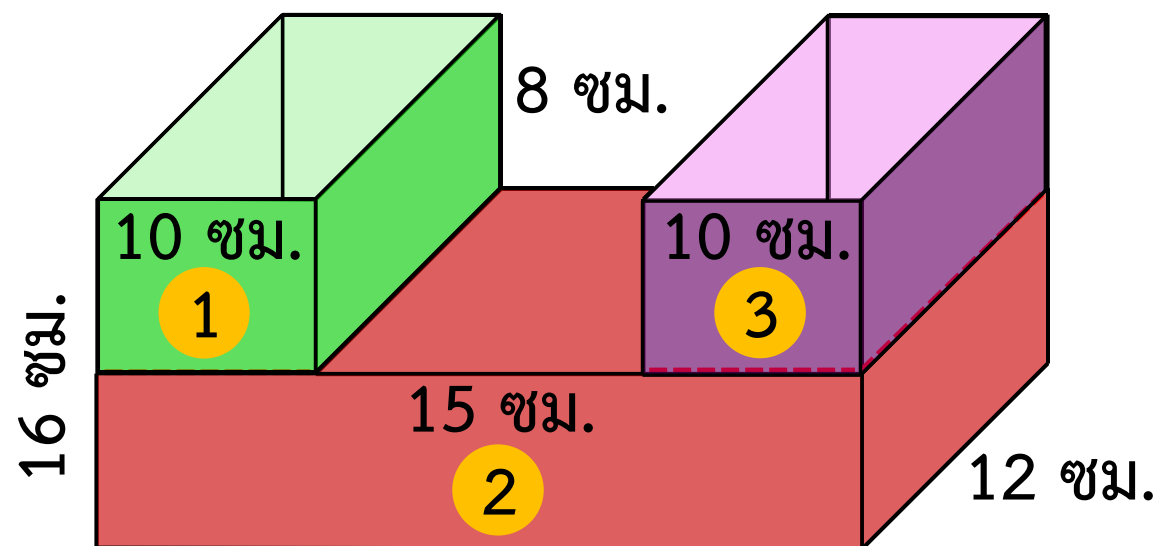

ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ② มีความกว้างภายใน 12 เซนติเมตร
มีความยาวภายใน $10 + 15 + 10 = 35$ เซนติเมตร
และมีความสูงภายใน $16 - 8 = 8$ เซนติเมตร

ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ③ มีความกว้างภายใน 10 เซนติเมตร

มีความยาวภายใน 12 เซนติเมตร และมีความสูงภายใน 8 เซนติเมตร

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง $\times$ ความยาว $\times$ ความสูง

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ① = $10 \times 12 \times 8 = 960$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ② = $12 \times 35 \times 8 = 3,360$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ③ = $10 \times 12 \times 8 = 960$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ดังนั้น ความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ

เท่ากับ $960 + 3,360 + 960 = 5,280$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ตอบ ๕,๒๘๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

สนุกคิดคณิตศาสตร์

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูให้นักเรียนจับคู่ และแจกกระดาษ A4 คู่ละ 1 แผ่น
2. ครูเดินดูนักเรียน ให้คำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้อง

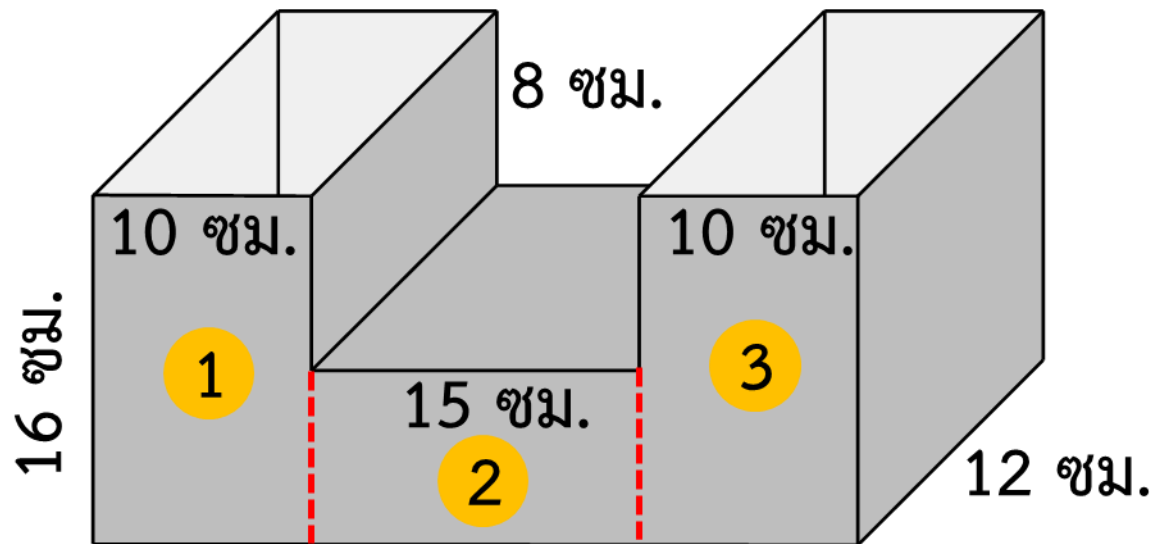

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนแต่ละคู่เขียนแสดงวิธีหาความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติที่แบ่งตามแบบที่ 2
2. เมื่อนักเรียนแต่ละคู่ทำเสร็จแล้วให้นำมาติดบนกระดานและนำเสนอแนวคิด

แบบที่ 2

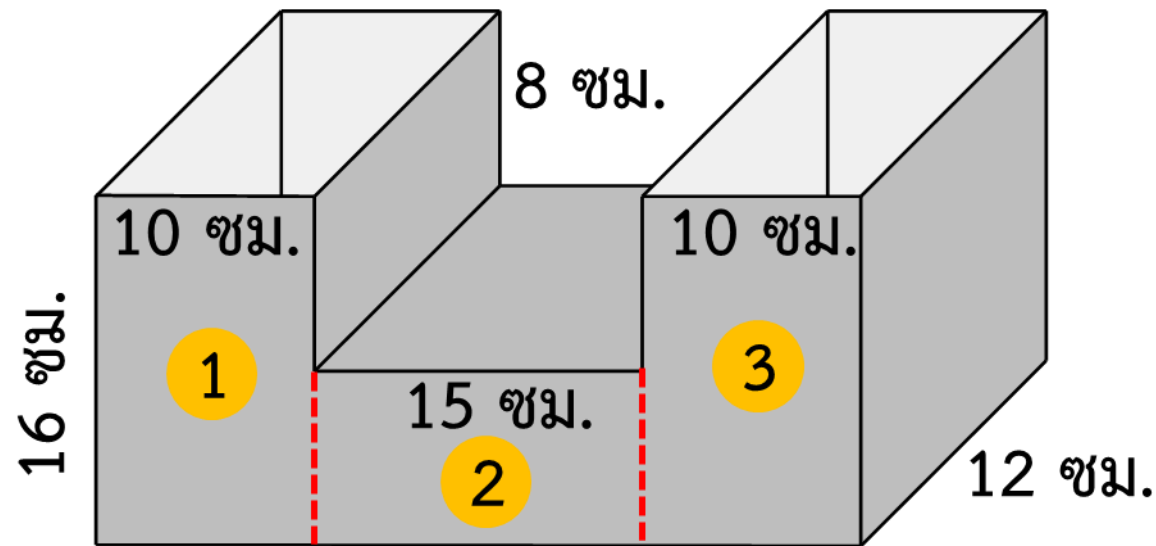
เฉลี่ย

สนุกคิดคณิตศาสตร์

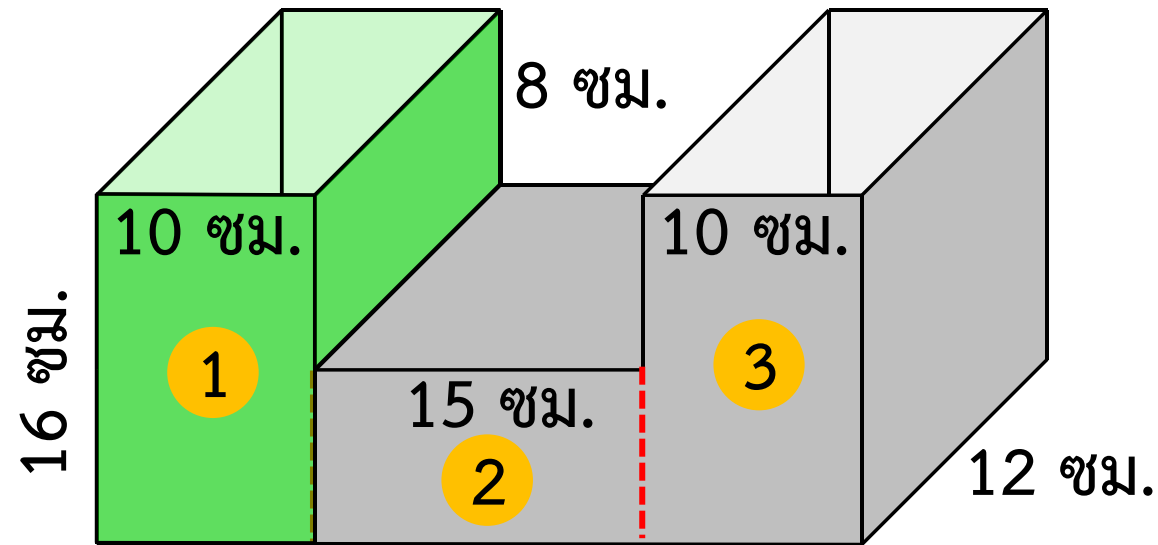

แบบที่ 2

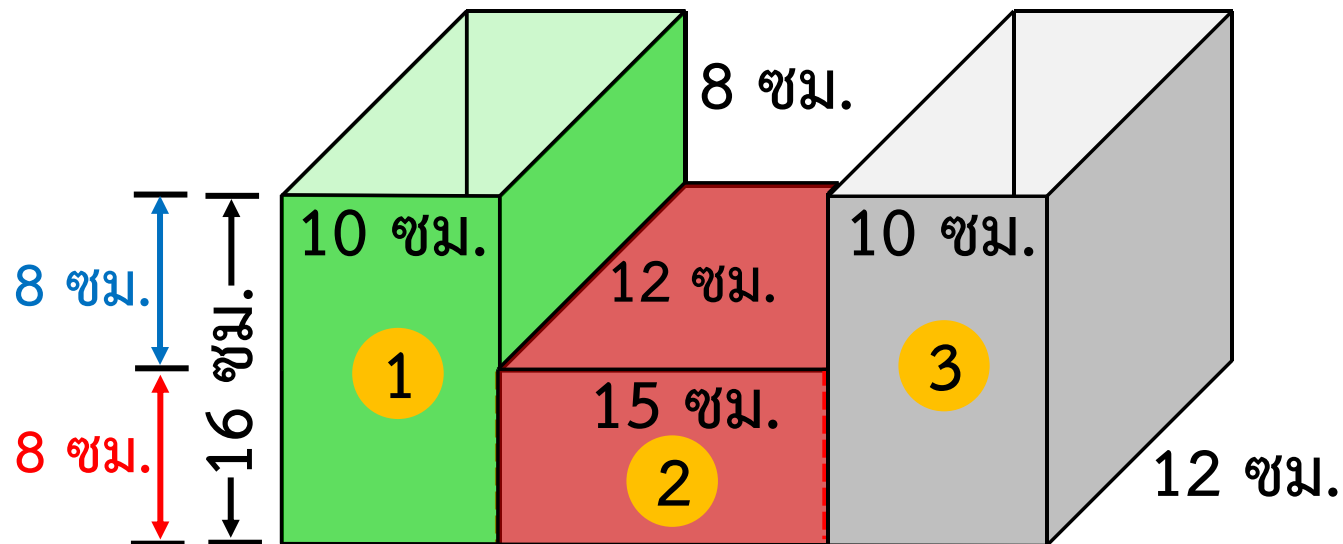
วิธีทำ ความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ = ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ①
+ ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ②
+ ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ③

ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ① มีความกว้างภายใน 10 เซนติเมตร
มีความยาวภายใน 12 เซนติเมตร และมีความสูงภายใน 16 เซนติเมตร

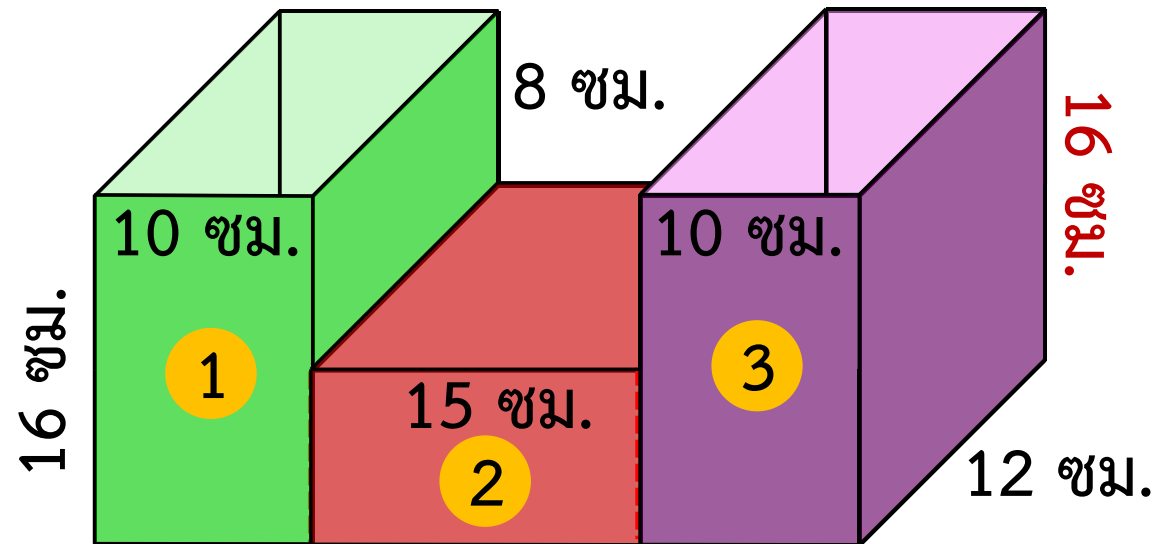

ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ② มีความกว้างภายใน 12 เซนติเมตร

มีความยาวภายใน 15 เซนติเมตร และมีความสูงภายใน $16 - 8 = 8$ เซนติเมตร

ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ③ มีความกว้างภายใน 10 เซนติเมตร
มีความยาวภายใน 12 เซนติเมตร และมีความสูงภายใน 16 เซนติเมตร

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง $\times$ ความยาว $\times$ ความสูง

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ① = $10 \times 12 \times 16 = 1,920$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ② = $12 \times 15 \times 8 = 1,440$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากส่วนที่ ③ = $10 \times 12 \times 16 = 1,920$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ดังนั้น ความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ

เท่ากับ $1,920 + 1,440 + 1,920 = 5,280$ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ตอบ ๕,๒๘๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

สรุปบทเรียน

การหาความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ

อาจทำได้โดย

แบ่งรูปเรขาคณิตสามมิติให้เป็นทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
จากนั้นหาความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากแต่ละส่วน
แล้วนำมารวมกัน

แบบฝึกหัด

7.9

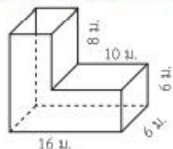
หน่วยที่ ๗ รูปเรขาคณิตสามมิติและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

☆☆☆ M.๗.๗/ M.๘

แบบฝึกหัด 7.9

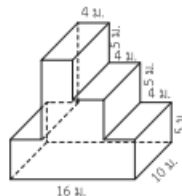
1. แสดงวิธีหาความจุของภาชนะฝาเปิดรูปเรขาคณิตสามมิติที่ประกอบด้วยทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก โดยความยาวของด้านที่กำหนดให้เป็นความยาวภายในของด้าน

หน่วยที่ ๗ รูปเรขาคณิตสามมิติและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

☆☆☆ M.๗.๗/ M.๘

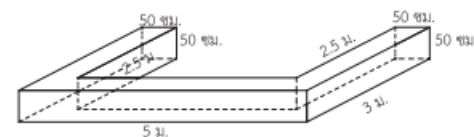
2. แสดงวิธีหาปริมาตรของรูปเรขาคณิตสามมิติ

หน่วยที่ ๗ รูปเรขาคณิตสามมิติและปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

☆☆☆ M.๗.๗/ M.๘

3. แสดงวิธีหาความจุของภาชนะฝาเปิดรูปเรขาคณิตสามมิติที่กำหนดให้ โดยความยาวของด้านที่กำหนดให้เป็นความยาวภายในของด้าน

บทเรียนครั้งต่อไป

โจทย์ปัญหาปริมาตรหรือความจุของรูปเรขาคณิตสามมิติ
ที่ประกอบด้วยทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก (1)

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. กระดาษจุดไอโซเมตริก
2. แลปโจทย์ปัญหา
3. แบบฝึกหัด 7.10

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th